

Referendum Movement in Kurdistan

بزووتنه‌وه‌ی رێفراندۆمی کوردستان _ دەرەوه‌ی وولات

پوونکردنه‌وه

بۆ جەماوەری کوردستان

بۆ میدیاکان

بۆ رۆشه‌نبیران

بزووتنه‌وه‌ی رێفراندۆمی کوردستان له‌ سه‌ره‌تای سه‌ره‌له‌دانیه‌وه‌ بانگێشه‌ی ئه‌وه‌ی کردووه‌ که بزووتنه‌وه‌یه‌کی جەماوەری سه‌ر به‌خۆیه‌ و به‌ پشت به‌ستن به‌ یاسا نۆده‌وه‌ له‌ تیه‌یه‌کانی تایبه‌ت به‌ مافی مله‌تان له‌ دیاری کردنی مافی چاره‌ی خۆنووسین خه‌باتی سقیلی ده‌کاته‌ پرۆژه‌ی کاری بۆ به‌دییه‌نانی ئامانجه‌کانی له‌ ئه‌نجامدانی رێفراندۆمیک بۆ به‌دییه‌نانی کوردستانیکی سه‌ربه‌خۆ ، ده‌ست مایه‌ی ئه‌م بزووتنه‌وه‌یه‌ش جەماوەری کوردستانه‌ به‌هه‌موو توێژ و ره‌نگه‌کانیه‌وه‌ .

بزووتنه‌وه‌ له‌ سه‌ره‌تاوه‌ تا ئیستا پاپه‌ندی کاری هێمنانه‌ی یاسایی بووه‌ ، به‌هه‌موو شیوه‌یه‌ک کۆششی کردووه‌ بۆ دوورخستنه‌وه‌ی کاره‌کانی له‌ رێنمایی و بیرۆکه‌ سیاسیه‌کان و پێوه‌ره‌ حیزبیه‌کان ، تیروانییه‌کی تایبه‌تی هه‌بووه‌ بۆ ئاسۆی کاره‌کانی پوو له‌ هه‌نگاوی تۆکمه‌ی دوور له‌ و تاقیکردنه‌وه‌ تالانه‌ی یه‌خه‌ی قۆناغه‌کانی خه‌باتی گه‌لی کوردی گرتبوو ، که‌ خۆی له‌ ناکوکی و په‌رته‌وازی و تووندو تیژی ده‌بینیه‌وه‌ . هه‌ر بۆیه‌ بزووتنه‌وه‌که‌مان و به‌و توانا سنورداره‌یه‌وه‌ هه‌نگاوی پراکتیکی خۆی ئه‌نجامداوه‌ و میکانیزم و خه‌باتی درێژخایانی کردووته‌ سیمبولی کاره‌کانی تا هاته‌ده‌ی ئامانجه‌کانی ، هه‌نگاوی به‌تواناینا له‌ ئه‌نجامدانی هه‌ندێ له‌ ئه‌رکه‌ میژوویه‌کانی ، 1750000 ئیمزای کۆکرده‌وه‌ و له‌ رێفراندۆمیک ناهه‌رمیدا ده‌نگی 98% ده‌نگه‌رانی گه‌لی کوردستانی کۆکرده‌وه‌ بۆ سه‌ربه‌خۆیی و ئه‌و داخواییه‌ی به‌ فه‌رمی گه‌یاند هه‌زگا نۆده‌وه‌ له‌ تیه‌یه‌ په‌یوه‌سته‌کان .

له‌ پال کاره‌ پراکتیزمه‌کانیشماندا و به‌ خۆ به‌ستنه‌وه‌ به‌ درووشم و به‌لێنه‌کانمان به‌ گه‌له‌که‌مان ، ئه‌وا بزووتنه‌وه‌که‌مان هه‌میشه‌ له‌ رووداوه‌ هه‌ستیاره‌کاندا ده‌نگی خۆی ده‌رپێوه‌ و هه‌لۆیستی خۆی نواندووه‌ و یاداشته‌کانیشمان له‌و کاتانه‌دا سه‌نگ و پێوه‌ری راستی باوه‌ر و کاره‌کانمانه‌ .

لەدەرەووی وولات بزووتنەووی ڤیفراندۆم و لە ریڭای کۆبوونەووە جەماوەرییەکان کۆمیتەیی وولاتەکانیان
هەڵبژاردووە و بوونەتە نوێنەری پراکتیکی ئەو بزووتنەوویە لە هەندەران و سەرکەوتوانە کاری ئەو
قوناغانەیی ڤیفراندۆمی بە ئاکام گەیاندووە لە خۆپیشاندان ، کۆر و سیمینار ، چاپییکەوتن لەگەڵ
پەرلەمانی وولاتەکان ، پەرلەمانی ئۆروپی ، کۆمەڵەیی نەتەووەیە ککرتوووەکان لە جینیف و نییۆرک ،
هەلمەتی کۆکردنەووی ئیمزا هتد

کۆمیتە بالاکانی وولاتانی دەرەووی کوردستان پێک هاتوون لە کۆمیتەکانی ئەم وولاتانە :

ئەمریکا ، کەنەدا ، ھۆلەندا ، بریتانیا ، سوید ، فینلەندا ، ئەلمانیا ، ئەمسا ، نەرویج ، سویسرا ،
ئوسترالیا .

ئەم کۆمیتانە کۆمیتەیی بالایی ڤیفراندۆمی کوردستان _ دەرەووی وولات پێک دەھێنن و گرێدراون لەگەڵ
بزووتنەووی ڤیفراندۆمی کوردستان لە ناوہووی وولات .

ئیمە لیڤدا دەمانەوێت ئەو راستییە دووپاتکەینەووە و ڤوونی بکەینەووە :

بزووتنەووی ڤیفراندۆمی کوردستان دەرپری مافی دیموکراسی تاکەکانی گەلی کوردستانە بۆ دیاری کردنی
چارەنووسی خۆی ، بە کۆبوونەووی توێژەکان و ڤەنگەکان و کەسایەتیە نیشتمانییەکان لە نیو ئەو
بزووتنەووە سەرەخۆیە ، ئەوا ڤرۆژەکە بەرەو پێش دەچێت و ھەمیشە ھێزیش لە یەکییتیادیە . ئەووی جیی
داخە ھەندی (کەسایەتی ، ریکخراو ، گروپ) ئەو ڤرۆژەیی بەکار دەھێنن وەک پەردەییەک بۆ دەرپری
تێروانییە تایبەتیەکانیان لەمەر ڤووداوہ سیاسیەکانی گۆرەپانی کوردستان و بزووتنەووی ڤیفراندۆم
وناوہکەیی تەنھا وەک ئامرازیک بەکار دەھێنن بۆ دەرپری ئایدلۆجیاکانیان و بەمەش گوناھیک و
ھەلەییەکی گەورە دەرھەق بەم ڤرۆژەییە دەرکێت و جەماوەریش چەواشە دەرکێت .

لە کۆنفرانسی بزووتنەووی ڤیفراندۆم _ دەرەووی وولات کە لە جەنیوہری 2005 لە سوید بەسترا و بۆ
ریگرتن لە دیاردەیی تیکەل بوونی کارەکان و بۆ باشتر بەکارھێنانی ووزەکان بەیەک ئاراستە ، ڤیاردرا
لیژنەیی راویژکاری نەمینیٹ و ئەوہشمان دووپات کردەووە کە دەرگای کۆمیتەیی وولاتەکان ئاوالەییە بۆ ھەر
دلسۆزیک ئارەزوومەند بیت کار لە ریزەکانی بزووتنەووەکە بکات .

ئیمە مافی ئەوہمان نییە ڤیگرپین لەوہی کەسایەتیەکی یان گروپیک (لەدەرەووی کۆمیتەکانمان) کار بۆ
ڤیفراندۆم بکا و ڤیروژباییشیان لی دەکەین گەر توانیان ھەنگاوی پراکتیکی بەسوود بڤین لەو ڤوودوہ ،
ڤیفراندۆم بیروکەییەکی دیموکراسییە و تیکرای تاکی کۆمەلگا ھاوبەشە تیایدا ، ئەوان ئازادن لەو ڤرۆگرامەیی
پەپرەووی دەکەن بەلام کاری وا میژووویی تەنھا بە ھەندی ووتار نووسین و قسەیی ژووری پالتالک ناگاتە
پایەیی پراکتیکەوہ ، ھەر بۆیە کەرەتیکێ تر داخواژین کە ھەموان لە کۆمیتەیی ڤیفراندۆمی وولاتانی دەرەوہ
کۆببنەووە لەپیناوی بەئاکام گەیانندی کاری یەکگرتووی بە تواناتر ڤوو لە بەدیھینانی ئامانجەکانی
بزووتنەووەکە .

بۆ ئەوہی جەماوەر دوودل نەبیت و وەک مافیکی ڤەوا بۆ ناساندنی بزووتنەووەکەمان و ناساندنی نوینەران
ھەلمەت و کارە پراکتیکیەکانی ڤیفراندۆم ، بۆ دانانی سنووریک بۆ بەکارھێنانی ناوی بزووتنەووەکەمان
لەدەرەووی وولات لە لایەن ھەندی گروپ و کەسایەتی (بەتایبەتی ئەو بەریزانەیی سایتە کوردی _
ئینگلیزیەکان بەکار دەھێنن بۆ بلاوکردنەووی یاداشت و ووتارەکانیان بە زمانی ئینگلیزی و لە ژیر ناوی
بزووتنەووی ڤیفراندۆم _ دەرەووی وولات) ، کۆمیتە بالاکانی ڤیفراندۆم _ دەرەووی وولات و لە
کۆبوونەووی تایبەتی خۆیدا لە رۆژی 16 . 11 . 2005 ڤیاریدا :

1 . یاداشت و بلاوکراوه و ئاگاداری کۆمیتەى بالاى بزووتنه‌وهى ريفراندۆم _ دەرەوهى وولات ، تەنها لەژێر لۆگ و ئارمى پەسەندکراوى کۆمیتەى بالامان دەرەجیّت کە ئەمەى خوارەوهیه :

Referendum Movement in Kurdistan

بزووتنه‌وهى ريفراندۆمى کوردستان _ دەرەوهى وولات

2 . بەريز سيروان مەحمود (ئەندامى کۆمیتەى بالاى دەرەوه و بەرپرسی بەشى پاگەياندن) ، دەستنيشان کرا بۆ خولى 6 مانگى داهاتوو وەک ووتە بيژى بزووتنه‌وه‌مان لە دەرەوهى وولات .

3 . هەر (ياداشتیک ، هەلۆیستیک ، روونکردنه‌وه‌یهک) لەژێر ئەم لۆگەو لەريزى سيروان مەحموده‌وه رانه‌گەيه‌نریت ئەوا ئیمه بەرپرسىار نين لى و لەلایەن ئیمه‌وه دەرەجه‌وه .

ئەوه‌ش دووپات دەکەینه‌وه کە کۆمیتە‌مان هەميشه گریدراوى بزووتنه‌وهى ريفراندۆمه لە کوردستان .

سەرکەوتوبیّت هەنگاوه پراکتیکیه‌کان بۆ بەدییه‌نانی ئاواتى دیرینی گەله‌که‌مان لە سەر‌به‌خۆی .

نەمرى بۆ شه‌هیدانى ريگای ئازادى و پرزگارى کوردستان .

کۆمیتەى بالاى بزووتنه‌وهى ريفراندۆم _ دەرەوهى وولات

2005 . 11 . 24